

Päätös yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta, kiinteistö Vihtataipale

Lupa- ja valvontalautakunta 23.04.2025
213/11.03.05.00/2025

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Kiinteistöllä Vihtataipale [REDACTED] sijaitseva ”Jeltin Kallen” kuusi rauhoitetaan luonnonsuojelulain 95 §:n nojalla kiinteistön omistajan [REDACTED] hakemuksen mukaisesti. Perusteluina on puun maisemallinen ja paikallishistoriallinen merkitys. Puu tullaan merkitsemään kunnan toimesta luonnonsuojelulain 95 §:n mukaisesti päätöksen saatua lainvoiman.

Perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) 95 §:n mukaan puu, puuryhmä, siirtolohkare tai muu niitä vastaava luonnonmuodostuma, jota sen kauneuden, harvinaisuuden, maisemallisen merkityksen, tieteellisen arvon tai muun vastaavan syyn vuoksi on aihetta erityisesti suojella, voidaan määrätä rauhoitetuksi luonnonmuistomeriksi. Yksityisen omistamalla alueella olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta päättää alueen omistajan hakemuksesta tai suostumuksella kunta. Kunnan on huolehdittava yksityisen omistamalla alueella olevan luonnonmuistomerkin merkitsemisestä selvästi havaittavalla tavalla. Rauhoitettua luonnonmuistomerkkiä ei saa vahingoittaa eikä turmella.

Laukaassa asia on hallintosäännön mukaisesti delegoitu lupa- ja valvontalautakunnalle.

Kiinteistön omistaja on hakenut omistamallaan kiinteistöllä mm. ”Jeltin Kallen” kuusen rauhoittamista luonnonmuistomerkinä luonnonsuojelulain 95 §:n perusteella. ELY-keskukselta sähköpostitse luonto- ja maisema-asiantuntijoilta saadun asiantuntijanäkemyksen sekä tehtyn tarkastuksen perusteella kuusella on yleisempää maisemallista ja paikallishistoriallista merkitystä.

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja
Keski-Suomen ELY-keskus
Metsähallitus (pätöksen saatua lainvoiman)

Päätös

Selostus

[REDACTED] on hakenut omistamalleen kiinteistölle Vihtataipale [REDACTED] luonnonmuistomerkin rauhoittamista. Hakemus koskee seitsemää eri puuta tai puuryhmää. Hakemuksesta on pyydetty sähköpostitse Keski-Suomen ELY-keskuksen asiantuntijanäkemyksiä. Näkemyksen mukaan ainoastaan ”Jeltin Kallen” kuusella on yleisempää maisemallista sekä paikallishistoriallista merkitystä.

Hakemuksen mukaan ”Jeltin Kallen” kuusella on historiallista taustaa perimätietona 1800- ja 1900 -lukujen vaihteesta. Puun korkeudeksi on arvioitu 28 metriä ja rungon ympärysmittaksi 160 cm. Hakemuksen mukaan kyseessä on tuomari Karl Hjeltin (Järvilinnan rakennuttanut ja siellä asunut) noin 140 vuotta sitten istuttama kuusi. Tarkemmat hakijan esittämät perustelut ovat oheisaineistona olevassa hakemuksessa.

Kiinteistölle tehtiin tarkastus 9.4.2025. Tarkastuksella todettiin, että ”Jeltin Kallen” kuusi on rakenteeltaan kapea ja epätyypillisen pitkä verrattuna muihin kiinteistön kuusiin, sekä iältään vanha. Kuuseen liittyy yleisempää paikallishistoriaa. Kuusen latvus erottuu myös maisemassa läheisille maanteille. Tarkastuksella todettiin, että puu ja latvus näyttävät maallikon silmään terveiltä eikä puussa ollut näkyvissä kuolleita oksia. Puu sijaitsee kiinteistön keskellä sen pihapiirin tuntumassa. Muiden puiden osalta todettiin, että ne eivät sovellu luonnonmuistomerkkinä rauhoitettaviksi, niillä ei ole esimerkiksi yleisempää paikallishistoriallista tai maisemallista merkitystä, vaikkakin ne ovat kiinteistön omistajalle arvokkaita ja tärkeitä ja niihin liittyy suvun sisäisiä tarinoita ja muistoja.

Esityslistan ohessa:

- Hakemus yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkkin rauhoittamiseksi
- Muistio tarkastuksesta 9.4.2025

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Valmistelija: ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli, puh. 0400 676 940